

Instituti Alb-Shkenca
z. Gentian Zyberi
Kryetar

Qeveria e RMV-së
z. Izet Mexhiti
Zëvendëskryeministër i Parë

Komuna e Çairit
z. Visar Ganiu
Kryetar

TAKIMI I 19-TË VJETOR NDËRKOMBËTAR I INSTITUTIT ALB-SHKENCA
19th INTERNATIONAL ANNUAL MEETING OF ALB-SHKENCA INSTITUTE

PROGRAMI

PROGRAMME

**“RRUGËT PËR INTEGRIMIN E ARSIMIT SHQIPTAR NË HAPËSIRËN
EDUKUESE DHE KËRKIMORE EVROPIANE”**

**“WAYS OF INTEGRATING ALBANIAN EDUCATION IN THE
EUROPEAN EDUCATIONAL AND RESEARCH AREA”**

Shkup, 01-02 nëntor 2024
Skopje, November 01–02, 2024

www.alb-shkenca.org

Komiteti organizues

Kryetarë:

Gentian Zyberi, Norvegji

Zeqirja Neziri, Maqedonia e Veriut

Nënkryetarë:

Eshref Januzaj, Gjermani

Fatos Ylli, Shqipëri

Ardian Maçi, Shqipëri

Ali Caka, Kosovë

Koordinator i Takimit XIX

Mustafa Ibrahim, Maqedonia e Veriut

Anëtarë nderi të Institutit Alb Shkenca

Niko Qafoku, SHBA, kryetar nderi i IASH

Sami Repishti, SHBA

Emil Lafe, Shqipëri

Nebi Caka, Kosovë

Jahja Kokaj, Kosovë

Shpresa Hoxha, Kosovë

Anëtarë:

Albena Reshitaj, Kosovë

Alketa Hoxha, Shqipëri

Alketa Grepcka, Shqipëri

Arjana Ylli, Shqipëri

Bajram Berisha, Kosovë

Bashkim Ziberi, Maqedonia e Veriut

Besnik Dobi, Shqipëri

Evan Roço, Shqipëri

Edlira Birko, Shqipëri

Fetah Podvorica, Kosovë

Julian Shehu Shqipëri

Kristaq Jorgo, Shqipëri

Lulzim Dragidella, Gjermani

Lluka Qafoku, Shqipëri

Majlinda Daci Ajvazi, Kosovë

Mentor Hamiti, Maqedonia e Veriut

Mimoza Koka, Shqipëri
Muhabere Maliqi, Kosovë
Muhamet Aliu, Kosovë
Musa Rizaj, Kosovë
Mustafa Ibrahimimi, Maqedonia e Veriut
Neim Rustemi, Norvegji
Petraq Papajorgji, Shqipëri
Roland Lelaj, Kanada
Roza Allabashi, Austri
Shpresa Caslli, Shqipëri
Sead Ujkani, Kosovë
Suela Kalia, Shqipëri
Vehbi Neziri, Kosovë
Violeta Nushi, Kosovë
Vlora Podvorica, Kosovë

Kontakti: **Dega e IASH-së në Shkup,**

**SEANCA SOLEMNE DHE PANELET TEMATIKE TË
TAKIMIT XIX të IASH
Salla e KOMUNËS SË ÇAIRIT NË SHKUP**

09:00-10:00 Rregjistrimi i pjesëmarrësve

10:00-10:30

SEANCA SOLEMNE / SOLEMN SESSION

Drejtues: Kryesia e Degës së IASH-së – Maqedonia e Veriut

Zeqirja NEZIRI, Mustafa IBRAHIMI, Bashkim ZIBERI, Mentor HAMITI

Koordinator i Takimit :

Mustafa IBRAHIMI

Hapja e Takimit të 19-të

Zeqirja NEZIRI, Kryetar i Degës së IASH-së Shkup, RMV

Fjalë përshëndetëse:

Gentian ZYBERI, Kryetar i përgjithshëm i IASH-së

Izet MEXHITI, Zv. Kryeministër i parë i RMV-së

Visar GANIU, Kryetar i Komunës së Çairit

Izet ZEQRIRI, Rektor i Universitetit “Nënë Tereza”, Shkup

Arsim ADEMI, Zv.ministër i Arsimit, Shkencës, Teknologjisë
dhe Inovacionit, Kosovë

PANELET TEMATIKE

PANELI I PARË / THE FIRST PANEL

***SFIDAT NË HAPËSIRËN UNIVERSITARE SHQIPTARE: UNIVERSITETE TË PROFILIZUARA?
CHALLENGES IN THE ALBANIAN UNIVERSITY AREA: PROFILED UNIVERSITIES?***

10:30 – 11:30

Moderator: Bashkim ZIBERI, Universiteti i Tetovës, IASH

1. Lulzim ALIU, Zv. ministër i Arsimit dhe Shkencës, RMV

2. Ali CAKA, IASH - Kosovë

3. Ardian MAÇI, Universiteti Bujqësor i Tiranës, IASH – Shqipëri

11.30-12.00 Pushim kafeje / Coffee break

PANELI I DYTË / THE SECOND PANEL

***RRUGËT PËR INTEGRIMIN E ARSIMIT SHQIPTAR NË HAPËSIRËN EDUKUESE DHE
KËRKIMORE EVROPIANE / WAYS OF INTEGRATING ALBANIAN EDUCATION IN THE
EUROPEAN EDUCATIONAL AND RESEARCH AREA***

12.00-13.30

Moderator: Eshref JANUZAJ, IASH, HM Mynih, Gjermani

1. Bajram BERISHA, IASH, Universiteti i Prishtinës, Kosovë

2. Izet Zeqiri, rektor i Universitetit “Nënë Tereza”, RMV

3. Fatos YLLI, IASH, Universiteti i Tiranës, Shqipëri

4. Gentian ZYBERI, IASH, Universiteti i Oslos, Norvegji

13:30-15.00 Drekë e përbashkët

KONFERENCA E SHKENCAVE TË FILOLOGJISË, TË HISTORISË E TË KULTURËS

Sallat: 112 dhe 113

Vendi: Universiteti “Nënë Tereza”, Shkup**Koha:** e premte, 1 nëntor 2024

SEANCA HAPËSE

15.00 – 15.30

Zeqirja NEZIRI, drejtues i Degës së Institutit Alb-Shkenca –
Maqedonia e Veriut*Fjala e mirëseardhjes. Mbi kontributin 20-vjeçar të Institutit Alb-Shkenca në fushë të shkencave të filologjisë, të historisë e të kulturës***Emil LAFE**, Anëtar Nderi i Institutit Alb-Shkencës*Përshëndetje***Kristaq JORGO**, përgjegjës i Seksionit të Shkencave të Filologjisë, të Historisë e të Kulturës, *Ide mbi riorganizimin e veprimtarive të Seksionit në të ardhmen*

Diskutime

SEANCA E STUDIMEVE GJUHËSORE DHE E ÇËSHTJEVE TË ARSIMIT SHQIP

Drejtues: Shpresa HOXHA, Mustafa IBRAHIMI

Salla 113

15.30 – 15.45

Emil LAFE

Të integrohemi së pari brenda vetes: Rëndësia e terminologjisë së njësuar e të shqipëruar për shkollën kombëtare shqiptare/ To integrate within ourselves first: The importance of unified terminology for the Albanian national school

15.45 – 16.00

Mustafa IBRAHIMI*Parime bazë në standardizimin e toponimeve në vendbanimet e rajonit të Pelagonisë / Basic principles in the standardization of toponyms in residences of the Pelagonia region*

16.00 – 16.15

Shpresa HOXHA

Mbi praninë e huazimeve turke në Shqipëri. Një përditësim i traditës hulumtuese në këtë fushë / On the presence of Turkish borrowings in Albanian. An update of the research tradition in this field.

16.15 – 16.30

Lirim SULKO*Shkenca dhe edukimi në shkollën shqiptare në kontekstin sotshëm global / Science and education in the Albanian school in today's global context.*

16.30 – 16.45

Farketa DIBRA-ZEQIRI

Sfidat me të cilat përballet arsimi në Maqedoninë e Veriut: Qasjet për bashkëkohësimin e tij / Challenges faced by education in North Macedonia: Approaches to its modernization

16.45 – 17.00

Izer MAKSUTI

Rreth vështirësive të përdorimit zyrtar të Shqipësisë në Maqedoninë e Veriut / About the difficulties of the official use of Albanian in North Macedonia

17.00 – 17.15

Xhafer BEQIRAJ

Roli dhe rëndësia e Kongresit të Manastirit për standardizimin e gjuhës shqipe / The role and importance of the Congress of Manastir for the standardization of the Albanian language

17.15 – 17.30

Riza BRAHOLLI

Metoda të reja të mësimdhënies e leximit të autorëve klasikë të letërsisë në gjimnaze / New methods of teaching and reading classical authors of literature in high schools

17.30 – 17.45

Gëzim PUKA, Gjovalin ÇUNI

Mbi kontributin e Atë Gjergj Fishtës për shkollën shqipe dhe mendimin e tij pedagogjik / On the contribution of Father Gjergj Fishta to the Albanian school and his pedagogical thought

17.45 – 18.00

Sunaj RAIMI, Avni AVDIU

Rëndësia e disa personazheve mitologjike të antikitetit për muzikën dhe refleksionet e tyre në jetën sociale të njerëzve / The importance of some mythological characters of antiquity for music and their reflections on peoples social life.

18.00 – 18.15

Bexhet ASANI

Arritjet, vështirësitë dhe sfidat ndaj asimilimit në shkollën shqipe të Rivendellit në Nju Xherzi / Achievements, difficulties and challenges to assimilation in the Albanian school of Riverdell in New Jersey

SEANCA E STUDIMEVE LETRARE DHE KULTUROLOGJIKE

Drejtues: Zeqirja NEZIRI, Kristaq JORGO

Salla 112

15.30 – 15.45

Zeqirja NEZIRI

Balada mitike shqiptare / Albanian mythical ballad

15.45-16.00

Vjollca DIBRA

Shkrimtari përballë vetvetes: analizë e veprës letrare dhe e personalitetit / The writer facing himself: An analysis of literary work and personality

16.00 – 16.15

Kristaq JORGO

“Hamleti” - i (pa)komplikuari? Për një interpretim të ri të disa prej problemeve qendrore të kryetragjedisë së Shekspirit / "Hamlet" – The (un)complicated? / For a new interpretation of some of the central problems of Shakespeare's masterpiece

16.15 – 16.30

Manjola BRAHAJ HALILI

Kritikë dhe metakritikë: Modele të ndryshme të kritikës letrare shqipe dhe nevoja për metakritikën / Criticism and metacriticism: Different models of Albanian literary criticism and the need for metacriticism

16.30 – 16.45

Klara KODRA, Vilma JAZEXHIU PROKO

Propozime për hartimin e një antologji e poezisë dhe prozës së shkurtër arbëreshe / Proposals for the compilation of an anthology of Arbëresh poetry and short prose

16.45 – 17.00

Edlira BIRKO

Tre tipat e shkrimtarëve dhe artistëve nën diktaturë: Miti i shpellës i Platonit në realitetin e regjimit komunist shqiptar / The three types of writers and artists under dictatorship: Plato's allegory of the Cave in the reality of the Albanian communist regime

17.00 – 17.15

Luljeta DANO

Xhubleta e bardhë : Veçori dhe tipologji / The white jublet: Characteristics and typology

17.15 – 17.30

Neli NAÇO

Tipare surrealistike në veprën e Ismail Kadare / Surrealistic features in Ismail Kadare's work

17.30 – 17.45

Fikret RAMADANI

"Gjarpinjtë e gjakut" (Adem Demaçi) dhe "Prilli i thyer" (Ismail Kadare) në një vështrim etnoletrar / "Blood snakes" (Adem Demaçi) and "Broken april" (Ismail Kadare): An ethno-literary view

17.45 – 18.00

Esmë DODAJ

Një rrëfim për historinë: e tij, e tyre, tonën / A narration of (hi)story: his, theirs, ours in the Albanian school of Riverdell in New Jersey

18.00 – 18.15

Enton BIDO

Elementi real dhe ai i trilluar në romanin e sotëm shqiptar: Dokuromani / The real and the fictional element in today's Albanian novel: The docuroman

18.15 – 18.30

Konkluzione dhe përmblyllje e Konferencës

KONFERENCA E INXHINIERISË DHE E TEKNOLOGJISË SË
INFORMACIONIT

Salla:

Vendi: Universiteti “Nënë Tereza”, Shkup

Koha: e premte, 1 nëntor 2024

Drejtues: Musa RIZAJ, Shpresa CASLLI

15.00-15.15

Musa RIZAJ, përgjegjës i Seksionit të inxhinierisë dhe teknologjisë së informacionit të IASH-së

Fjala e hapjes

15.15-15.30

Shpresa CASLLI, Odhisea KOÇA, Klodian DHOSKA, Ardian MORINA
Tribologjia inxhinierike nxit studimet aplikative dhe zgjidhjet inovative në industri /Engineering tribology drives applied research and innovative solutions in the industry

15.30-15.45

Basri AHMEDI , Fortesa VRANJA, Blerta AHMEDI
Internet of Things dhe realizimi i një kontrolli nga distance / Internet of Things and the realization of remote control

15.45-16.00

Mihrije KADRIU, Bujar KRASNIQI
IoT si mundësi për integrimin e arsimit shqiptar në hapësirën edukuese dhe kërkimore evropiane / IoT as an opportunity for the integration of Albanian education in the European educational and research space)

16.00-16.15

Pietro BELBA
Aplikimi i InSAR dhe DInSAR për monitorimin e deformimit të një rajoni në jug të Shqipërisë / Application of INSAR and dinsar for ground deformation monitoring in south Albania),

16.15-16.30

Rrezarta THAQI, Blerim REXHA
Transformimi i sigurisë së dokumenteve në cloud me Microsoft SEAL / Transforming documents' security in cloud with Microsoft SEAL

16.30-17.00

Konkluzione dhe mbyllja e Konferencës

KONFERENCA E SHKENCAVE TË NATYRËS DHE MJEDISIT

Salla:

Vendi: Universiteti "Nënë Tereza", Shkup

Koha: e premte, 1 nëntor 2024

Drejtues: Fatos YLLI, Naim MAHMUDI

15.00-15.15

Ramadan FIRANJ, Fatos YLLI, Brikena SHKODRA, Lotar KURTI, Frederik STAMATI

Analiza e një artefakti antik të shekullit VI-VII pas krishtit nëpërmjet fluoreshencës së rrezatimit X / Analysis of an ancient artefact of VI-VII century ad with X-ray fluorescence

15.15-15.30

Ervis GEGA, Klotilda NIKAJ, Elda SPAHIU, Erdena ABAZI, Klaudia KACORI

Analiza e stabilitetit të potencialit të neuroneve në modelin Hodgkin-Huxley me anë të metodave numerike / Analysis of neuronal potential stability in the Hodgkin-Huxley model by numerical methods

15.30-15.45

Arjan GANIJI, Sani DEMIRI, Drita ABAZI BAJRAMI, Zimere SAITI MUSLIJI,

Falsifikimi në produktet e qumështit: Një studim mbi cilësinë dhe sigurinë e qumështit në Maqedoninë e Veriut / Adulteration in Dairy Products: A Study on Milk Quality and Safety in North Macedonia

15.45-16.00

Altin GJEVORI

Hulumtimi i vetive strukturore të filmave të hollë të TiO₂ të prodhuar me MeP_{III}&D / Investigation of structural properties of TiO₂ thin films by MeP_{III}&D

16.00-16.15

Drenusha BEGA, Ahmed JASHARI, Naim MAHMUDI

Karakterizimi me spektroskopi molekulare të 3-[2-(thiazol-2-il)hidrazinilidene]kroman-2,4-dion-it / Characterization with molecular spectroscopy of 3-[2-(thiazol-2-yl)hidrazinylidene]chroman-2,4-dione

16.15-16.30

Alda OSMENI, Ardian MAÇI, Fatos YLLI, Jerina KOLITARI

Ndotja me mbetje plastike dhe mikroplastike në ujrat e Shqipërisë. Rast studimor lumi Ishëm / An overview of plastic and microplastic pollution in Albanian waters. Study case Ishmi River

16.30-16.45

Fatos YLLI, Manjola SHYTI, Irma BERDUFI, Ariana YLLI, Fotion MITRUSHI

Përvoja e teknologjive të reja të rrezatuesit me rreze X dhe aplikimet e tij në fusha të ndryshme / The experience of the X-ray irradiator new technologies and its applications in various fields

16.45-17.00

Luan KOLA

Studimi i vetive fiziko-kimike-mekanike të hekurit të prodhuar nga kompania kurum international / Study of physical-chemical-mechanical properties of iron produced by kurum international company

17.00-17.15

Arjana YLLI, Fotjon MITRUSHI, Eneida RUZHDIE, Aurora KATROSHI

Zbatimi i mutagjenezës fizike në varietetet e grurit të butë / Application of physical mutagenesis on bread wheat varieties

17.15-17.30

Emri MURATI, Mitko KARADALEV, Adelina MURATI

Një përmbledhje e kërpudhave të egra me aktivitet antibakterial në Republikën e Maqedonisë së Veriut / A review of wild mushrooms with antibacterial activity in the Republic of North Macedonia

17.30-17.40

Konkluzione dhe mbyllja e Konferencës

KONFERENCA E SHKENCAVE TË DREJTËSISË, EKONOMISË DHE SHKENCAVE
SHOQËRORE E POLITIKE

Salla: 106

Vendi: Universiteti "Nënë Tereza", Shkup

Koha: e premte, 1 nëntor 2024

Drejtues: Gentian ZYBERI, përgjegjës i Seksionit të Drejtësisë

15.00-15.10 Gentian ZYBERI, *Hyrje*

15.10-15.30 Arbresh RAVENI dhe Blerta KONDRI *Përcaktuesit e inflacionit në ekonomitë e Ballkanit Perëndimor: Studim rasti i Maqedonisë së Veriut / The determinants of inflation in Western Balkan economies: Case study of North Macedonia*

15.30-15.50 Fisnik MORINA dhe Valdrin MISIRI *Integrimi i ndërmarrësisë së gjelbër në kurrikulën e arsimit të lartë në Kosovë: Perspektiva dhe sfidat për edukimin në kontekstin evropian / Integration of Green Entrepreneurship into the Higher Education Curriculum in Kosovo: Perspectives and Challenges for Education in the European Context*

15.50-16.10 Flokart ALIU dhe Enver KUTLLOVCI *Kompetencat bashkëkohore menaxheriale: Propozimi i një modeli të bazuar në rezultate organizative / Contemporary Managerial Competencies: Proposing a Model Based on Organizational Outcomes*

16.10-16.30 Xhihad SHABANI, Rilind ADEMI dhe Bukurie IMERI-JUSUFI *Përcaktuesit e inflacionit: Rasti i Republikës së Maqedonisë së Veriut / Determinants of Inflation: The Case of the Republic of North Macedonia*

16.30-16.50 Albana BERISHA QEHAJA *Krijimi i përparësisë konkurruese nëpërmjet transformimit digjital dhe analizës së të dhënave / Gaining Competitive Advantage through Digital Transformation and Data Analytics*

16.50-17.10 Vjosa FEJZA ADEMI, Vivianit FEJZA dhe Dhurata FEJZA *Ndikimi i rrjeteve sociale në zgjedhjet e konsumatorëve për kompanitë turistike në Kosovë / The impact of social media on consumer decision-making process for tourism companies in Kosovo*

17.10-17.30 Bujamin BELA, Bukurie IMERI- JUSUFI dhe Izet ZEQRIRI *, Roli i kapitalit njerëzor në zhvillimin e qëndrueshëm nëpërmjet edukimit ekonomik të të rinjve në Republikën e Maqedonisë së Veriut / The role of human capital in sustainable development through the economic education of youth in the republic of North Macedonia*

17.30-17.50 Izet Zeqiri, *Sfidat e Arsim të lartë -Analizë krahasimore Maqedoni e Veriut, Kosovë, Shqipëri / Higher education challenges – comparison analysis in North Macedonia, Kosova and Albania*

17.50-18.00 Konkluzione dhe përmbyllje e konferencës

KONFERENCA E SHKENCAVE TË MJEKËSISË

Salla

Vendi: Universiteti "Nënë Tereza", Shkup

Koha: e premte, 1 nëntor 2024

15.00 – 15.15

Alketa HOXHA QOSJA, përgjegjëse e Seksionit të Shkencave

Mjekësore të IASH-së

Fjala e hapjes

Drejtues: Alketa HOXHA QOSJA

15.15 – 15.30

Milosao BAZO, Gjergji BELBA

Eksperiencia jonë me meshed skin graft për mbylljen e plagëve pas

djegjeve të rënda / Our experience with meshed skin graft for

wound closure after severe burns

15.30 – 15.45

Altin GOXHARAJ, Jorida ZOGA, Stelian BUZO, Majlinda KALLCO

Incidenca e ApoA dhe ApoB në profilin lipidik në Qarkun e

Gjirokastrës / Incidence of ApoA and ApoB in lipid profile in

Gjirokastra District

15.45 – 16.00

Joana SEITI, Arkel DUKA, Monika BELBA

Lipoproteina a si markuese e severitetit dhe ecurise klinike deri 40

dite post sindromit koronar akut / Lipoprotein A as a marker of

severity disease and clinical prognosis 40 days after acute

coronary syndrome

16.00 – 16.15

Eda POSTOLI, Paskal CULLUFE, Gladiola HOXHA, Ingrid TETOVA

Rëndësia e depistimit të porsalindurve - të dhëna nga një spital jo

publik në Shqipëri / Newborn screening importance – data from a

non-public hospital in Albania

16.15 – 16.30

Irfan Ahmeti, Sebjete Ahmeti Jakupi

Obeziteti dhe diabeti dy sëmundje pandemike që lidhen me

trajtimin bashkohor / Obesity and diabetes, two pandemic illness

connected with the modern treatment

16.30 – 16.45

Konkluzione dhe mbyllja e Konferencës

Dita e dytë: 02.11.2024, e shtunë/ Saturday

Universiteti "Nënë Tereza", Shkup

10.00 – 13.00

Kuvendi Vjetor i strukturave drejtuese të Institutit
ALB- SHKENCA

Konkluzione mbi arritjet e Takimit XIX të Institutit
Alb-Shkenca

Diskutim mbi sugjerimet që do t'i paraqiten instancave
qeveritare dhe akademike

Përgatitjet për Takimin XX Jubilar të Institutit Alb-Shkenca
në Tiranë, 2025

A series of horizontal lines for writing, spaced evenly down the page.

**TAKIMI I 19-TË VJETOR NDËRKOMBËTAR I
INSTITUTIT ALB-SHKENCA**

**19th INTERNATIONAL ANNUAL MEETING OF
ALB-SHKENCA INSTITUTE
Instituti Alb-Shkenca**

**“RRUGËT PËR INTEGRIMIN E ARSIMIT SHQIPTAR NË HAPËSIRËN
EDUKUESE DHE KËRKIMORE EVROPIANE”**

**“WAYS OF INTEGRATING ALBANIAN EDUCATION IN THE
EUROPEAN EDUCATIONAL AND RESEARCH AREA”**

**Shkup, 01-02 nëntor 2024
Skopje, November 01–02, 2024**

www.alb-shkenca.org

